

Luthers kamer op den Wartburg

Wittenberg. Zou hij het wagen zich daarheen te begeven? „Naar Wittenberg te gaan, den burcht te verlaten, staat gelijk met den dood in de armen te loopen,” fluisterde een stem in zijn binnenste hem toe. Een rilling doorliep den eenzamen man. Voor de eerste maal kwam iets van vreeze des doods over hem, nu hij door den schilder bij de verschrikkingen des doods was bepaald. Maar slechts een oogenblik hield angst hem gevangen. Zou hij, de strijder in Gods Naam, den dood vreezen? Hij dacht aan het woord, dat hij gisteren uit den Korinthenbrief vertaald had: „Dood, waar is uw prikkel? Hel, waar is uw overwinning?” Ontbrak er niet één schildering in Dürers „doodendans”? Had niet Eén den dood zijn macht ontnomen? Wel scheen het als had ook toen na zwaren kamp de dood overwonnen; maar was de uitkomst niet geweest, dat de dood sterven moest aan den dood ten leven? En eensklaps jubelde het in de ziel van den gevangen man. „De dood is gedood!” zoo had hij willen uitroepen, opdat allen het hooren zouden, die nu nog in de vreeze des doods zich bevonden.

En hoe meer deze vreugdevolle gedachte in zijn ziel doorwerkte, des te meer zong en jubelde het in Luthers hart. Straks nam hij zijn luit van den muur, zijn troosteres in donkere uren, deze moest zijn blijde ontdekking verkonden. Hij opende het venster, opdat men op het burchtplein weten zou, hoe verblijd van hart hij was. En dan zong hij zijn lied:

Es war ein wunderlicher Krieg,
Da Tod und Leben rungen,
Das Leben, das behielt den Sieg,
Es hat den Tod verschlungen,
Die Schrift hat uns verkündet das,
Wie da ein Tod den andren frasz;
Ein Spott der Tod ist worden. *)

Luther legde zijn luit ter zijde. Het was hem nu heel duidelijk geworden, hij zou naar Wittenberg gaan. Niemand kon hem terughouden, geen dood hem afschrikken, want met hem was Jezus Christus, die den dood overwonnen heeft en als overwinnaar uit het graf is verzezen.

Luther nam papier, pen en inkt om zijn keurvorst, die hem de bescherming van den Wartburg geboden had, zijn vertrek mee te deelen. Zijn pen vloog over het papier. Hij

*) Het was een wonderbare strijd
Waarbij dood en leven kampfden,
Het leven behaalde de overwinning
En heeft den dood verslonden.
De Schrift verkondt ons,
Hoe de ééne dood den andere te niet deed.
Zoo is de dood ten spot geworden.

wist, dat hij op reis zonder bescherming van menschen zou zijn. Ieder, die hem ontmoette en herkende, mocht hem ongehinderd dooden. Maar wat deed dit er toe? Met opgewekt hart schreef hij:

„Ik bedoel niet, de genadige bescherming van Uw Hoogheid in te roepen. Ja, ik houd het er voor, dat ik u eerder beschermen kon, dan dat Uwe genade mij kan beschermen... God moet alles alleen doen, zonder menschelijke zorgen of inmenging.”

Luther gaf dezen brief aan den slotvoogd ter overbrenging.

„En bezorg mij morgen een licht rijtuigje. Ik rijd dan naar Wittenberg.”

Bij deze woorden schitterden Luthers oogen.

Verwonderd zag de hoofdman hem na, terwijl Luther naar zijn kamer terugkeerde.

Dan schudde hij het hoofd en droeg aan een dienaar op den brief te bezorgen.

Luther zat dien avond nog langen tijd voor zijn Bijbel en las 1 Kor. 15 telkens en telkens opnieuw. Toen hij eindelijk het Boek sloot en ter ruste ging, sprak hij zacht voor zich heen: „In Naam van den Opgestane zal ik het wagen!” En daarna doofde hij het licht uit.

WILHELM JONKER

ALS OUD-DRENTENAAR WIJD IK EEN WOORD van eerbiedige waardeering aan de nagedachtenis van mijn vriend Jonker, wiens stof wij op 12 October j.l. ten grave hebben gelegd. Onder stroomenden regen hebben wij op de Algemeene Begraafplaats gestaan, en hebben daar woorden gehoord, tranen gezien, en liederen gezongen, alle getuigend van den rijken schat van liefde, welke het hart van dezen man heeft gedragen.

De wieg van Jonker stond niet in Drenthe. Zijn vader was een geboren Duitscher, die Nederlander is geworden en in Den Helder heeft gewoond. Het gezin Jonker was godvreezend; het Woord van God was aller Gids, en hun plaats in de kerk bleef nimmer, zonder noodzaak, leeg. Op 25 November 1848 werd Wilhelm geboren. Toen hij drie jaar oud was, had hij het ongeluk van een pakhuiszolder te vallen, waarbij hij een been brak, ten gevolge waarvan hij zijn leven lang gebrekkig is gebleven. Dat was voor hem een zware beproeving, maar een ouder zusje, dat reeds school ging, bad zooveel en met zulk een zielsdrang voor hem, dat hij er zeer door getroost werd; een voorval, dat door Mevrouw Groen van Prinsterer nog in een traktaatje voor de Zondagsschool, werd vastgelegd.

In 1875 in het huwelijk getreden met een godvreezend Haagsch meisje, werd hij innerlijk sterk gedrongen om in de geestelijke donkerheid van onen bijgeloof, die op zooveel plaatsen heerschte, het licht des Evangelies te ontsteken.

